

33. TÄYSTYÖLLISYYS EI OLE UTOPIAA

Artikkelissaan ”Minkälainen Suomi olisi ilman työttömyyttä” Janne Pöysti (Kauppalehti 10.4.2018) käsittelee aihetta Nordean ja THL:n tuottamien tutkimusten kautta.

Lopputuloksena olisi se, että valtiolla olisi varaa lopettaa lainan otto ja aloittaa lainan lyhennys. Täystyöllisyys koskettaisi positiivisesti koko kansaa, mutta eniten noin 650 000 henkilön elämää työttömien lähipiirissä. Tämä on kirjoittajan mielestä kuitenkin utopiaa. Siinä hän on oikeassa, jos toimitaan niin kuin tähän asti.

Kun aletaan toteuttaa kuuden tunnin työpäivää, seuraukset ovat loogiset. Maassamme on nyt noin 2,5 milj. työllistä, jotka tekevät 8-tuntista työpäivää. Siitä kertyy yhteensä 20 milj. työtuntia. Kun jaamme tämän tuntimäärän 6-tuntisiin päiviin, voimme työllistää 3,3 milj. henkilöä. Näin luomme yli 800 000 uutta työpaikkaa.

Koska yhteiskunta ei selviä kuluistaan kuuden tunnin työpäivillä, on tunteja lisättävä 2 x 6 tuntiin. Tällöin yritykset työskentelevät normaalisti 2 x 6 tunnin vuoroissa; kaupat, sairaalat ym. erikoisalajat jopa 4 x 6 tunnin vuoroissa. Ylitöitä ei näin ollen tarvita, ja ihmisille jää kaksi tuntia enemmän omaa aikaa. Kiire, stressi ja väsymys poistuvat.

Tämän suunnitelman erityisenä etuna on mahdollisuus järjestää 3 x 4 tunnin vuoroja opiskelijoille, pikkulasten äideille, jo eläkkeellä oleville ja vajaakuntoisille. Ehdotus kasvattaa eläkekertymää ja keventää kestävyysvajetta, joka tällä tavoin vähitellen poistuu itsestään.

Miten tämä paradigman muutos tehdään? Se tapahtuu työntekijöiden ja valtion yhteisillä talkoilla siten, että kumpikin taho kustantaa yhden työtunnin päivän pois annetuista tunteista. Kolmas osapuoli, yritys, osallistuu järjestämällä työvuorot, työnjohdon ja tuotannon. Tilan ja laitteiston tarve eivät kasva, vaikka tuotanto ja kilpailukyky kasvavatkin.

Tässä on pääpiirteissään 1990-luvun lopulla laatimani Suomen työaikareformi, STAR, joka auttaa Suomen täystyöllisyyteen, hyvinvointiin ja kukoistukseen. Se voidaan toteuttaa ala kerrallaan sadan tuhannen työttömän vuosivauhtia yhden hallituskauden aikana. Seuraava hallituskausi tarvitaan työaikareformin jälkihoitoon.

Yhden työtunnin palkan menetys on vähemmän kuin ne kaiken maailman leikkaukset, joita nykyinen hallitus on kansalaisille tehnyt. Ne tulisikin purkaa työntekijöiltä sitä mukaa kuin työaikareformi etenee. Koeprojekteja tarvitaan siksi, että kansalaiset saavat tuntea, kuinka paljon parempaa elämää Suomessa voi olla.

Ulla Grünstein

Helsinki